provincie Utrecht

College van Gedeputeerde Staten
statenbrief

Aan Provinciale Staten

Datum	:	10 maart 2009
Uw kenmerk	:	**2009BEM41**
Ons kenmerk	:	
Contactpersoon	:	V. Sewkaransing
E-mail	:	vikash.sewkaransing @provincie-utrecht.nl
Doorkiesnr.	:	2991
Bijlage(n)	:	-

Onderwerp: Stand van zaken herverdeling provinciefonds

Voorgestelde behandeling: ter kennisname

Aan Provinciale Staten,

Inleiding
Jaarlijks krijgen provincies volgens een bepaald verdeelstelsel
een algemene uitkering uit het Provinciefonds. Dit verdeelstelsel is opgenomen in de Financiële verhoudingswet (FVW). De provincies hebben ingestemd met een algehele herziening van het verdeelmodel voor het provinciefonds, met ingang van 2012. Het IPO coördineert dit traject namens de provincies richting het Rijk.

Aanleiding
De provincies hebben ingestemd met een algehele herziening van het verdeelmodel voor het provinciefonds, met ingang van 2012.
Dat is een ingrijpende operatie, waar twee harde voorwaarden gesteld zijn:
1. behoud van de huidige omvang van middelen uit provinciefonds en belastingen, en
2. behoud van een eigen belastinggebied.

Provinciebesturen zullen in de loop van 2009 standpunten moeten bepalen over het IPO advies. Gezien de stand van zaken bij deze verschillende ontwikkelingen ligt het op dit moment nog niet voor de hand om met uitgebreide bespiegelingen te komen.

Essentie / samenvatting:

Provinciebesturen zullen in de loop van 2009 standpunten moeten bepalen over het IPO advies met betrekking tot herziening van het verdeelmodel Provinciefonds.

Het IPO-bestuur heeft op 30 september 2008 vastgesteld dat een gezamenlijke inzet voor het overleg met het rijk over de financiële verhoudingen nodig is omdat de gemeenschappelijke belangen verder reiken dan de belangen van de provincies afzonderlijk. Deze gezamenlijke belangen zijn:
a. behoud van de huidige omvang van middelen uit het provinciefonds en behoud van een eigen belastinggebied;
b. behoud van een robuust eigen belastinggebied (inclusief de omvang van de nog niet benutte ruimte in opcenten binnen de wettelijke begrenzing);

c. afspraken met rijk over duurzame financiële verhoudingen, opdat bij de volgende kabinetsformatie niet (opnieuw) een eenzijdige greep in de provinciekassen wordt gedaan of het provinciefonds wordt verlaagd;
d. invoering algehele herziening van het verdeelmodel voor het provinciefonds met ingang van 2012.

Toelichting A: behoud van de huidige omvang middelen:
De RFV zal voor wat betreft de totale provinciale uitgaven waarschijnlijk in haar advies een onderscheid maken tussen:
1) enerzijds uitgaven op basis van wettelijke taken en uitgaven op basis van bestuursakkoord, specifieke uitkeringen en/of convenanten),
2) anderzijds: autonome uitgaven.

Het is waarschijnlijk, dat de RFV zal adviseren om in het uitgavenijkpunt uitsluitend de eerste categorie te laten meewegen. Hieraan ligt de gedachte ten grondslag, dat de autonome uitgaven niet uit het provinciefonds betaald behoeven te worden, maar dat daartoe de extra eigen inkomsten dienen.

Toelichting B: behoud eigen belasting gebied:
Op dit onderdeel geen verschil van mening tussen provincies. De belastinginkomsten zouden in het verdeelmodel “zo laag mogelijk”geraamd moeten worden.

Toelichting C:
Op dit onderdeel geen verschil van mening tussen provincies.

Toelichting D:
Bij een vergelijking met gegevens van provincies is er altijd sprake van een bepaalde 'ruis' omdat de structuurkenmerken en beleidsprioriteiten van provincies nooit exact overeenkomen, ook als het gaat om de meest vergelijkbare voorbeelden. Bij benchmarking worden de netto-uitgaven per taakgebied daarom altijd eerst vergeleken met de eigen scores op de financiële ijkpunten uit het provinciefonds. Deze ijkpunten zijn geobjectiveerde kostennormen per taakgebied, rekening houdend met structuurkenmerken, die voor alle provincies beschikbaar zijn. Ook als wordt vergeleken met provincies (waaronder best practices) worden de financiële ijkpunten gebruikt voor het onderling wegen van uitkomsten van provincies

De scheefheid van het huidige verdeelmodel provinciefonds wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt doordat geen rekening wordt gehouden met *de verschillen* tussen de provincies met betrekking tot de dividenden en de rente.

Het IPO zal ten behoeve van de wijziging van het verdeelmodel ook een advies moeten geven over de wijze waarop de Opbrengst uit Eigen Middelen (OEM) meeweegt in het verdeelmodel. Wat dit betreft lopen de belangen en de standpunten van provincies wel zeer uiteen. De standpunten (alle standpunten zijn nog steeds voorlopig) zijn verschillend naarmate een provincie veel of weinig opbrengst eigen middelen heeft (vb.Noord Brabant heeft 2,3 mlrd opbrengst verkoop deelnamen). Bovendien lopen belangen uiteen naarmate een provincie binnen redelijk korte termijn aanzienlijke vermogensbestanddelen concreet gaat uitgeven (zoals de provincie Utrecht, maar ook enkele andere provincies).

Meetbaar / beoogd beleidseffect
nvt

Vervolgprocedure/voortgang
De voortgang en opinievorming rondom het toekomstig verdeelmodel wordt in nauw overleg IPO vormgegeven en uiteindelijk worden voorgelegd aan de statencommissies.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten
De stand van zaken met betrekking tot de eventuele herverdeling van het Provinciefonds ter kennisname aan te nemen.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
De voorzitter, R.C. Robbertsen
De secretaris, drs. H.H. Sietsma